

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет фінансів та банківської справи

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., доцент Жердецька Л.В.
“ _ ” 2019 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»

з теми:

**УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ
ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ**

Виконавець:

Студент VI курсу 3 групи
Шишкін Віталій Геннадійович _ (підпис)

Науковий керівник:

к.н.е., доцент,
Тарасевич Наталія Вадимівна _ (підпис)

Одеса 2019

АНОТАЦІЯ

Шишкін В.Г. «Управління ліквідністю банку та оптимізація фінансового результату», кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Управління діяльністю банків на фінансовому ринку».

Одеський Національний Економічний Університет

м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес управління ліквідністю банківської установи.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти ліквідності та оптимізації фінансових результатів діяльності банку; виявлення факторів впливу на банківську ліквідність; оцінка діючої системи нормативів та додаткових показників ліквідності, прибутковості банку; визначення елементів управління ліквідністю банку.

Проаналізовано сучасні тенденції управління ліквідністю; досліджено процес регулювання ліквідності у конкретному банку; зроблена оцінка фінансових результатів діяльності банку.

Запропоновано напрямки покращення використання трансформаційних властивостей ресурсів, пропозиції щодо удосконалення процесу управління ліквідністю банку, оптимізації фінансових результатів його діяльності.

Ключові слова: ліквідність банку, ліквідність балансу, трансформація, фінансові ресурси, нормативи ліквідності, фінансові результати діяльності.

ANNOTATION

Shishkin V.G. " Bank liquidity management and optimization of financial results", thesis for Master degree in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance" under the program "Managing the activities of banks in the financial market".

Odessa National Economic University

Odessa, 2019

Thesis consists of three chapters. Object of study is the liquidity management process of the banking institution.

Diploma thesis deals the theoretical aspects of liquidity and optimization of financial results of a bank; identified factors affecting bank liquidity; the current system of standards and additional indicators of liquidity and profitability of the bank were evaluated; elements of bank liquidity management have been identified.

Current trends in liquidity management have been analyzed; the process of regulating liquidity in a particular bank is investigated; the financial results of the bank's activity are evaluated.

Directions for improving the use of transformational properties of resources, proposals for improving the bank's liquidity management process, optimizing the financial results of its activities are offered.

Keywords: bank liquidity, balance sheet liquidity, transformation, financial resources, liquidity ratios, financial results of operations.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	стор. 3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ.....	6
1.1 Ліквідність банку як об'єкт управління. Показники ліквідності.....	6
1.2 Методи та прийоми управління ліквідністю банку.....	13
1.3 Основні показники оцінки ефективності фінансової діяльності банку.....	23
Висновки до першого розділу.....	28
РОЗДІЛ II. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПАТ «ПІВДЕННИЙ».....	29
2.1 Дослідження структури активів банку за ступенем ліквідності.....	29
2.2 Оцінка показників ліквідності банку.....	43
2.3 Аналіз фінансового результату діяльності банку.....	57
Висновки до другого розділу.....	64
РОЗДІЛ III. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ «ПІВДЕННИЙ».....	65
3.1 Показники результативності банківської діяльності та їх оптимізація ...	65
3.2 Моделювання показника ресурсної ліквідності зобов'язань банку.....	72
Висновки до третього розділу.....	80
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85
ДОДАТКИ.....	91

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Процеси економічної трансформації в країні потребують адекватних перетворень у всіх сферах економічної діяльності, в тому числі у банківській сфері. Становлення економіки ринкового типу потребує нових підходів до функціонування банків, підвищення якості банківських послуг, забезпечення стійкості та ліквідності. На сучасному етапі розвитку банківської системи дотримання ліквідності та її забезпечення є однією із нагальних потреб діяльності банків, адже саме завдяки ліквідності банки зберігають і примножують кошти клієнтів, своєчасно задовольняють попит на кредитні ресурси. Ліквідність є умовою самозбереження банку, оскільки підтримання належного рівня ліквідності дає змогу банку постійно залишатися платоспроможним, створюючи цим достатні умови для досягнення основних цілей банківської діяльності та стійкого розвитку економіки. Проте нині більшість банків зіткнулися із проблемою забезпечення оптимального рівня ліквідності, відсутністю обґрунтованих методів оцінки та діагностики. З урахуванням цього є потреба розробити сучасні підходи до оцінки та регулювання банківської ліквідності, а також запровадити нові методи управління в банківській практиці. Наявність проблемних аспектів забезпечення ліквідності вітчизняних банків зумовлює актуальність теми дослідження.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та розроблення системи заходів з управління ліквідністю банків; вироблення методичних та практичних рекомендацій щодо її впровадження у вітчизняну банківську систему.

Реалізація даної мети зумовила необхідність постановки та вирішення таких завдань:

- визначити поняття ліквідності та виявити чинники впливу на банківську ліквідність;

- оцінити наявну систему показників ліквідності та методи їх розрахунку;
- комплексно дослідити елементи управління банківською ліквідністю;
- дослідити основні показники фінансових результатів діяльності банку;
- надати пропозиції щодо коригування ліквідності, що дає змогу уникнути дисбалансу в активно-пасивних операціях, оптимізації фінансового результату банківської діяльності.

Предметом дослідження є методичне та організаційне забезпечення процесів управління ліквідністю банку та оптимізації фінансових результатів діяльності банку.

Об'єктом дослідження є процес управління ліквідністю банківської установи та формування фінансових результатів банківської діяльності.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є діалектичний метод і основні наукові підходи, а саме системний, комплексний, інтеграційний, функціональний, динамічний, нормативний, математичний, індуктивний, дедуктивний підходи. Дослідження проводилося на принципах єдності форми й змісту. Використовувалися загально наукові методи пізнання, а також методи економіко-статистичних порівнянь і абстрактно-логічних суджень. Застосовувалися також такі економіко-статистичні методи, як групування, ранжирування, вибіркоче спостереження, кореляція.

Інформаційна база дослідження. Теоретичну базу дослідження склали сформульовані у монографічних роботах вітчизняних і закордонних авторів, у наукових статтях, у провідних економічних журналах методологічні й теоретичні положення по різних аспектах банківської ліквідності, включаючи досягнення її оптимального рівня, і з питань виявлення, аналізу й оцінки факторів, що виявляють вплив на фінансовий результат банківської діяльності. Також використані законодавчі й нормативні акти Національного банку України, статистичні матеріали, фінансова та бухгалтерська звітність ПАТ „Південний”.

ВИСНОВКИ

У вітчизняній і зарубіжній літературі існують різні підходи до визначення ліквідності. Найпоширенішими є функціонально-цільові визначення поняття. Розглянуті трактування грішать неповнотою і однобічністю формулювань, що пов'язано, значною мірою, з вузьким розумінням зобов'язань банку, під якими розуміють в основному боргові зобов'язання перед вкладниками. Залишається дискусійним поняття про співвідношення ліквідності та платоспроможності, їх специфіку і взаємозв'язки.

Поняття ліквідність комерційного банку означає можливість банку своєчасно і повно забезпечувати виконання своїх боргових і фінансових зобов'язань перед усіма контрагентами, що визначається наявністю достатнього власного капіталу банку, оптимальним розміщенням і величиною коштів по статтях активу і пасиву балансу з урахуванням відповідних термінів.

Ліквідність як «потік» аналізується з погляду динаміки, що припускає оцінку спроможності комерційного банку протягом визначеного періоду часу змінювати сформований несприятливий рівень ліквідності або запобігати погіршенню досягнутого, об'єктивно необхідного рівня ліквідності (зберігати його) за рахунок ефективного управління відповідними статтями активів і пасивів, залучення додаткових позикових коштів, підвищення фінансової стійкості банку шляхом зростання доходів.

Ліквідність – це здатність фінансового інструменту (який є за своєю суттю гарантійним зобов'язанням про повернення взятих у кредит коштів) трансформуватися у грошову форму, а ступінь ліквідності визначається характером цієї трансформації. Додатна ліквідність активів зумовлена їх якістю (надійністю, терміновістю і дохідністю), а також можливістю дострокової реалізації, які не мають оборотні активи (позички) жорстко зв'язані кредитними відносинами. Тому стверджується, що запас високоліквідних активів банку, які можна продати у разі необхідності, і теоретично, і практично рівнозначний

якісному, диверсифікованому портфелю його цінних паперів. Якість від'ємної ліквідності має прямо протилежне значення. Для банку, насамперед, важлива стабільність боргових зобов'язань, сталість сум і термінів повернення.

Механізмом забезпечення ліквідності банків є встановлені державою вимоги до ліквідності, платоспроможності, структури капіталу. Кожен показник окремо не достатній для того, щоб однозначно стверджувати, що стан конкретного банку ліквідний.

З метою захисту інтересів клієнтів та забезпечення фінансової надійності банків Національний Банк України встановлює для всіх комерційних банків економічні нормативи. Серед них є і нормативи ліквідності, виконання яких покликане забезпечити достатню ліквідність комерційних банків, допомагає проаналізувати здатність комерційного банку виконувати свої зобов'язання, а в динаміці — ще й оцінити тенденції змін ліквідності банку, знання яких є необхідною передумовою якісного управління ліквідністю, а отже, й доброго фінансового становища банку, стабільності всієї банківської системи. Інші обов'язкові нормативи — ризику, капіталу, валютних позицій — безпосередньо не пов'язані з ліквідністю, але допомагають банку бути ліквідним, застерігаючи від надто ризикованих операцій, погіршення фінансового стану.

Капітальна база банку забезпечує фінансову стійкість банку. Власний капітал, основу якого становлять статутний та інші фонди, є головним захисним джерелом поглинання ризику активів та гарантування коштів клієнтів. Чим більший власний капітал банку, тим більша, за інших рівних умов, його ліквідність. Якість активів визначається на основі їх ліквідності, ризикованості, дохідності та диверсифікованості. Ліквідність активів — це їх здатність трансформуватися в грошові кошти шляхом їх реалізації або погашення зобов'язань боржником.

Забезпеченість банку ліквідним коштами дає йому змогу активно та ефективно працювати на ринку фінансових послуг України. За період що було аналізовано ПАТ «Південний» досяг значного приросту балансових показників та, як бачимо, збільшення показників ліквідності. Агресивна стратегія

охоплення ринку, яка була обрана менеджментом за рахунок розширення кредитного портфелю банку та за рахунок вдалої політики в сфері залучення коштів, дає змогу по-перше, бути впевненим у власних вкладах з боку населення чи юридичних осіб, а по-друге дає змогу банку ефективно використовувати наявні кошти з метою покриття миттєвих розривів та обслуговування власних термінових кредиторських зобов'язань.

Нормативи ліквідності ПАТ «Південний», встановлені НБУ за період дослідження відповідають оптимальним значенням. Їх високе значення (норматив миттєвої ліквідності Н4 більш ніж в 2,5 рази перевищує нормативне значення майже во всі періоди дослідження, нормативи поточної ліквідності Н5 в 1,5 рази перевищує нормативне значення, нормативи короткострокової ліквідності Н6 в 1,4 рази перевищує нормативне значення) говорить про високу платоспроможність та стійкість банку, що позитивно оцінюється з погляду зовнішніх по відношенню до банку суб'єктів аналізу (НБУ, кредиторів, клієнтів, контрагентів тощо). З іншого боку така ситуація може розглядатися з боку акціонерів як вкрай негативна, оскільки банк не розміщує надмірно ліквідні кошти у дохідні активні операції, що дозволило б банку підвищити свою прибутковість.

Основну частину доходів ПАТ «Південний» складають процентні доходи, в основному від операцій з юридичними особами. Також значну частку доходів банку складають комісійні доходи від банківських операцій. Менеджмент банку проводить стабільну роботу щодо одержання процентних доходів, зокрема активізував послуги з цінними паперами та збільшив доходи від коштів в інших банках. Також менеджмент банку приділяє увагу диверсифікації інших банківських операцій та послуг, що приносять комісійні доходи. Основну частину витрат ПАТ «Південний» складають процентні витрати і адміністративні та інші операційні витрати. Комісійні доходи від банківських операцій, які значно зросли за період дослідження, займають незначну частку загальних витрат.

Отже, загальний обсяг витрат за період дослідження збільшився, але це ще не слід розглядати як негативну оцінку. Перевищення приросту доходів над витратами, яке спостерігається по ПАТ «Південний» по загальним та процентним статтям впродовж 2016-2019 років, можна вважати ознакою стабілізації структури доходів і витрат, що за інших рівних умов свідчить про виважену політику управління доходами і витратами банку. У банку спостерігається навіть скорочення процентних витрат при значном зростанні доходів.

ПАТ «Південний» мав позитивний результат від всіх операцій, крім процентних з фізичними особами. Але позитивною тенденцією є зменшення суми цих збитків впродовж періоду дослідження. Збиток від проведення цих операцій можна пояснити значними витратами на формування резервів під заборгованість за кредитними операціями банку. Результати проведеного аналізу фінансової діяльності ПАТ «Південний» свідчать про його достатню платоспроможність та надійність, але менеджменту банку необхідно покращити роботу з фізичними особами, операції з якими приносять банку значні збитки.

Таким чином, ПАТ «Південний» ефективно використовує власні кошти акціонерів, але не достатньо ефективно розміщує залученні та запозичені фінансові ресурси. Тобто необхідно зазначити, що банк має достатньо високу рентабельність капіталу та не достатньо високу рентабельність активів. Зважаючи на те, що прибуткова діяльність є необхідною умовою фінансової надійності, основними напрямками забезпечення стабільної прибуткової діяльності банку у подальшому повинні бути зростання та поліпшення якості й структури активів за рахунок збільшення частки саме дохідних активів, що сприятиме збільшенню доходів, та зниження рівня банківських витрат, насамперед за рахунок загальних адміністративних витрат. Банку необхідно диверсифікувати дохідні джерела, вживати заходів щодо зменшення ризиків, збільшення обсягу власного капіталу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: закон України від 07.12.2000 № 2121-III, / Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
2. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: положення затверджене постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368 /Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws//z0841-01>.
3. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи [Електронний ресурс]: положення затверджене постановою Правління Національного Банку України від 17.09.2015 р. №615 / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02>.
4. Аналіз діяльності комерційного банку: Навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів за спеціальністю „Банківський менеджмент” / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця та проф. А. М. Герасимовича. – Житомир: ПП „Рута”, 2001. – 384с.
5. Ліквідність банку: окремі аспекти управління та світовий досвід регулювання і нагляду: Науково-аналітичні матеріали. Вип. 11 / В.С.Стельмах, В.І. Міщенко, В.В. Крилова, Р.М. Набок, О.Г. Приходько, Н.В.Грищук. – К.: Національний банк України. Центр наукових досліджень. – 2008. – 220с.
6. Ковальчук Т. Т., КовальМ. М. Ліквідність комерційного банку: Навч. посібник. – К.: Знання, 2006. – 120с.
7. Бабанов В. В., Шемпелев В. А. Новый поход к управлению ликвидностью / В. В Бабанов, В. А. Шемпелев// Банковское дело. – 2001. - №3.-С.15-23.
8. Кириченко О., Гіленко І., Ятченко А. Банківський менеджмент: Навч. посібник. – К.: Основи, 2005. – 671с.

9. Ковбасюк М.Р. Економічний аналіз діяльності комерційних банків і підприємств /Навчальний посібник. – К. Видавничий дім «Скарби», 2001.- 336с.
- 10.Івасів І. Б. Ліквідність банку в умовах маркетингоорієнтованого менеджменту // Фінанси України. – 2003. - №1.- С. 31- 46.
- 11.БабенкоВ., Білик О. Аналіз ефективності діяльності банківських установ на основі лінійної регресійної моделі // Вісник НБУ. – 2005. - №11. – С.60-64.
- 12.Багарева Е., Эпов А. Моделирование пассивной эволюции для анализа и управления финансами банка // Банковские технологии. – 2010. - № 1. – С.100–103.
- 13.КорнієнкоТ. Стратегічне управління активами та пасивами комерційного банку в умовах перехідної економіки // Вісник НБУ. – 2011. - № 10. – С.14–17.
- 14.Васюренко О., Азаренкова Г. Матеріали, методи і моделі у сфері аналізу та управління банківською діяльністю // Вісник НБУ-2009.- №8- С.11.- 19.
- 15.Васюренко О. В. Современные методы управления банковскими ресурсами. – Х.: Гриф, 2007. – 392с.
- 16.Примостка Л. О. Управління активами і пасивами комерційного банку // Вісник НБУ. – 2001. – №2. – С.39–43.
- 17.Молчанов О.В. Теоретичні підходи до управління ліквідністю сучасних банків // Формування ринкових відносин в Україні. Збірник наукових праць. – 2006. - № 10. – С.48-51.
- 18.Кігель В. Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: Монографія. – К.: ЦУЛ, 2003. – 202с.
- 19.Петриченко Л. Ю. Проблеми фінансової стійкості комерційних банків // Вчені записки. Ін-т економіки і права „КРОК” / Відп. ред. І. Ф. Радіонова. – К., 2001. – Вип. 5. – С.168 -210.

- 20.Тарасевич Н.В.. Фінансовий менеджмент у банках: Навчальний посібник.
- Одеса .: Університетська книга, 2009. – 182с.
- 21.Наріжа Н.В. Організація управління ризиком ліквідності // Формування
ринкових відносин в Україні. Збірник наукових праць. – 2017. - №5. –
С.65 - 70.
- 22.Лис І. Удосконалення управління ліквідністю банку в умовах світової
фінансової кризи // Банківська справа. – 2015. - №4. – С.19-26.
- 23.Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності: Навчальний посібник. - К.:
Донецький держ. ун-т. Центр учбової літератури, 2011. – 486с.
24. Кочетков В. М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного
комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти: Монографія. –
К.: КНЕУ, 2001. – 238с.
- 25.Нікітін А. В. Ситуаційне моделювання банківської діяльності: Навч.
посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 153с.
- 26.Основні принципи ефективного банківського нагляду. Базельський
комітет з банківського нагляду/ Режим доступу: <http://www.bis.org>.
- 27.Парасій-Вергуненко І. М. Аналіз банківської діяльності: Навч.-метод.
посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2003. – 347с.
- 28.Принципи ефективного управління ліквідністю в банківських установах.
Базельський комітет з питань банківського нагляду, лютий 2010 р. /
Режим доступу: <http://www.bis.org>.
29. Зверяков М.І., Коваленко В.В. Формування системи індикаторів фінансової стійкості
банківської системи. Фінанси України. 2012. №4. С. 3–12.
- 30.Прокопенко І. Ф., Гагін В. І, Соляр В. В., Маслов С. І. Основи банківської
справи: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. –
410 с.
- 31.Раєвський К., Раєвська Т. Методичні рекомендації щодо економічного
аналізу діяльності комерційних банків //Вісник НБУ. – 1999 - №4 – С.35-
39.
31. Давиденко Н.М. Концептуальна модель оцінки фінансового стану
банківських установ // Актуальні проблеми економіки.- 2007.- № 9.- С.30-
38.

32. Дибя В. Визначення ефективності банківської діяльності /В. Дибя // Формування ринкової економіки. – 2012. - №28.- С. 322-330.
33. Дзюблюк О. Банківські операції: [підручник] / О. Дзюблюк. – Тернопіль: Економічна думка, 2009. – 696 с.
34. Синки Дж. Финансовый менеджмент в коммерческом банке и в индустрии финансовых услуг / Дж. Синки; пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 1024 с.
35. Сало І.В., Крик лій О.А. Фінансовий менеджмент у банку : Навчальний посібник. – Суми.: Університетська книга, 2007. – 314с.
- 36.Серпенінова Ю.С. Побудова фінансового механізму управління ліквідністю банку //Актуальні проблеми економіки. Науково-економічний журнал. – 2014. - №2. – С.150-167.
- 37.Складові процесу управління ліквідністю банку // Вісник НБУ. – 2008. - №6. – С. 25-29.
- 38.Тиркало Р. М. Щибиволок З. І. Фінансовий аналіз комерційного банку: основні теорії, експрес-діагностика, рейтинг: Навч. посібник. – К.: Слобожанщина, 1999. – 297с.
- 39.Хіміч Н.О. Управління ліквідністю комерційних банків України в умовах нестабільності фінансових ринків // Регіональна економіка. Науково-практичний журнал. – 2014. - №3. – С.71-76.
- 40.Хміль Л.Н. Удосконалення організації оперативного управління активами, зобов'язаннями та капіталом корпоративних банків // Регіональна економіка. Науково-практичний журнал. – 2012.- №1.- С.21-22.
- 41.Турчин Н.Б. Економічна сутність та функціональне значення банківських рейтингів / Н.Б. Турчин // Науковий вісник – 2013. – №17. – С. 212-217.
- 42.Крухмаль О. В. Оцінка фінансової стійкості на підставі визначення критеріїв динамічної стабільності діяльності банку / О. В. Крухмаль // Актуальні проблеми економіки. – 2004. –№ 8. – С. 60-64.

- 43.Крухмаль О.В. Основні методологічні підходи до визначення і оцінки фінансової стійкості банківської установи / О.В. Крухмаль // Вісник академії банківської справи Національного Банку України – 2008. – № 3. – С.179-183.
44. Коваленко В.В. Забезпечення ефективності діяльності банків в умовах фінансової нестабільності / В.В. Коваленко, Г.А. Берновська // Економіка та суспільство. - 2016.– Випуск 5 - С. 357–361.
- 45.Дзяблюк О.В. Напрями зміцнення фінансової стійкості комерційних банків в умовах ринкової трансформації / О.В. Дзяблюк, Р.В. Михайлюк // Вісник економічної науки України. – 2008.– № 1. – С. 26–31.
- 46.Довгань Ж. М. «Базель III» у забезпеченні фінансової стійкості банківської системи / Ж. М. Довгань // Вісник університету Банківської справи Національного банку України. –2011. – №1(10). – С.80-85.
- 47.Довгань Ж. М. Систематизації наукових поглядів на сутність фінансової стійкості банків / Ж. М. Довгань // Вісник університету Банківської справи Національного банку України. – 2011. –№4. –С.134- 137.
48. Коваленко В.В. Ефективність банківської системи в умовах глобальної конкуренції / В.В. Коваленко, О.Г. Коренева // Economics and Management: Challenges and Perspectives: Collection of scientific articles. – «East West» Association For Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Austria, 2015.– С. 140–145.
49. Позднякова В.Д. Економетрична модель оцінювання фінансових результатів фінансової діяльності банків України / В.Д. Позднякова // Економіка і суспільство. – 2017. – Випуск 11. – С. 582-587.
- 50.Сарахман О. Аналіз фінансових результатів банків України у посткризовий період / О. Сарахман, О. Скаско // Вісник Львівського національного аграрного університету. Сер.: Економіка АПК. – 2013. – № 20(1). – С. 212-218.
51. Мартюшев О.О. Організаційно - методологічне забезпечення стратегічного планування комерційного банку // Фінанси України.-

- 2005.- №10.- С.60-68.
52. Мороз Н.В., Мороз Т.П. Шляхи підвищення прибутковості банківських установ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/6582/1/42.pdf>.
 53. Шараєвський Д. Інформаційно-аналітична система оцінювання ефективності діяльності комерційних банків [Електронний ресурс] // Д.В. Шараєвський// Ефективна економіка. – 2011. - № 12. - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
 54. Шараєвський Д.В. Ефективність діяльності банківської системи як запорука сталого економічного розвитку / Д.В. Шараєвський // Економіка та держава. – 2011. – № 7. – С. 83–85.
 55. Шевчук О.О. Проблеми та перспектив розвитку банківської системи України / О.О. Шевчук, Р.М. Томма // Митна справа. – 2014. – № 5(95). – Ч. 2. – Кн. 2. – С. 50–53.
 56. Шелудько Н. М. Управління фінансовою стійкістю комерційних банків. — К.: Інститут економіки НАН України, 2002. — 228 с.
 57. Шіллер Р. І. Фінансова стійкість комерційного банку та шляхи її зміцнення. – К.: Наук. думка, 2008. – 432 с.
 58. Офіційний сайт ПАТ «Південний». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.com.ua/ua/>.
 59. Офіційний сайт Асоціації українських банків Режим доступу: <http://www.aub.com.ua/>.
 60. Офіційний сайт Національного банку України / Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>.